

Topsportklimaat in Den Haag

Onderzoek naar het gebruik van en tevredenheid over
ondersteuningsmogelijkheden voor topsporters in regio Den Haag

in opdracht van gemeente Den Haag

**Niels Reijgersberg
Agnes Elling
Remco Hoekman**

© *W.J.H. Mulier Instituut*
's-Hertogenbosch, maart 2009

*W.J.H. Mulier Instituut
Centrum voor sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek*

*Postbus 188
5201 AD 's-Hertogenbosch*

*t 073-6126401
f 073-6126413
e info@mulierinstituut.nl
i www.mulierinstituut.nl*

Inhoudsopgave

1.	Inleiding en werkwijze	5
1.1	Achtergrond van het onderzoek	5
1.2	Onderzoeksaanpak	6
1.3	Profiel van de onderzoeksgroep	7
2.	Resultaten	11
2.1	Talenten en topsporters in Den Haag	11
2.3	Ondersteuning vanuit onderwijsinstelling	15
2.4	Ondersteuning vanuit het Regio Steunpunt Talent en Topsport	20
2.4	Informatievoorziening	23
2.5	Tevredenheid over topsport in Den Haag	26
3.	Conclusies en aanbevelingen	33
	Literatuur	37
	Tabelbijlagen	39

1. Inleiding en werkwijze

1.1 Achtergrond van het onderzoek

De gemeente Den Haag (2006) heeft in de nota Topsportvisie Den Haag verschillende ambities neergelegd om topsport sterker te verankeren in de stad. Dat doet ze in het kader van de NOC*NSF doelstellingen, maar ook via citymarketing door in te zetten op het binnenhalen van internationaal aansprekende topsportevenementen en de hiermee gepaard gaande aanleg van meer en betere topsportaccommodaties. De gemeente Den Haag heeft in zijn beleidsvisie bewust gekozen voor zeven speerpuntsporten die passen bij de geografische ligging van de stad, het type organisaties in de stad en de historische binding en draagvlak van de sport. Naast deze specifieke speerpuntsport gerichte verbeteringen, wil de Gemeente Den Haag ook de het Haagse topsportklimaat in de breedte verbeteren. De gemeente investeert hiervoor in vier topsport pijlers: (top)sportaccommodaties, topsport evenementen, topsportverenigingen en talenten en topsporters.

Om tot een optimaal topsportklimaat te komen, wordt extra aandacht gericht op een herkenbare en intensive ondersteuning van talenten en topsporters in de stad. De gemeente acht een goede begeleiding in de talentfase van groot belang in de ontwikkeling van talent tot topsporter. Dit vindt plaats op basis van samenwerking met het Regio Steunpunt Talent en Topsport, het NOC*NSF en onderwijsinstellingen Haagse Hogeschool, Mondriaan en LOOT-school.

De uitvoering van het gemeentelijk topsportbeleid is in handen van de Stichting Den Haag Marketing, afdeling Topsport. In samenwerking met de Stichting Regio Steunpunt Talent en Topsport (RSTT) in Den Haag bieden zij ondersteuning en begeleiding aan talenten en topsporters met een status. Het RSTT richt zich zowel op de door NOC*NSF erkende topsporters (A,B status) en topsporttalenten (High Potential) als op de regionaal erkende topsporttalenten. Zij is actief in regio Haaglanden, Leiden, Alphen aan de Rijn en Gouda..

Het doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van de ervaringen van topsporttalenten in de ondersteuning van hun topsportcarrière. De inventarisatie richt zich op die topsporters met een door NOC*NSF of het Olympisch netwerk Den Haag toegekende status. Meer specifiek wordt gekeken naar het gebruik van en de tevredenheid over de geboden ondersteuningsmogelijkheden onder de in Den Haag wonende en/of sportende talenten en topsporters.

De centrale vraag luidt als volgt:

In hoeverre maken de in regio Den Haag woonachtige, studerende en/of sportende talenten en topsporters gebruik van het lokale ondersteuningsaanbod en in hoeverre sluit dit aanbod aan bij de wensen en behoeften van talenten en topsporters?

Waar mogelijk zullen vergelijkingen gemaakt worden met uitkomsten uit de twee-meting van het topsportklimaat in Nederland uit 2008 (Van Bottenburg, Van den Dool, Hoekman & Elling, 2009).

1.2 Onderzoeksaanpak

Om de centrale vraag van dit onderzoek te beantwoorden is vooral gebruik gemaakt van kwantitatieve dataverzameling door middel van vragenlijsten. Ter ondersteuning van de kwantitatieve gegevens is voor een meer kwalitatieve benadering gekozen door enkele open (toelichtings)vragen op te nemen in de vragenlijst, evenals diverse open antwoordcategorieën. Aanvullend zijn enkele interviews gehouden met ouders van talenten en topsporters. Mede op basis van de landelijke topsportklimaatmetingen is een aangepaste vragenlijst voor Den Haag uitgezet onder de bij het Regio Steunpunt Talent en Topsport geregistreerde talenten en topsporters. De vragenlijsten zijn opgesteld in samenspraak met de Gemeente Den Haag, Het Regio Steunpunt Talent en Topsport, Segbroek College, ROC Mondriaan afdeling sport en bewegen en de Haagse Hogeschool. In de vragenlijst zijn vragen opgenomen over de sportbeoefening, het gebruik en de tevredenheid van de topsportondersteuning via school, de bekendheid met en de tevredenheid over het Regio Steunpunt Talent en Topsport en de algemene tevredenheid over de mogelijkheden om topsport te beoefenen in de regio Den Haag.

Samenwerking met onderwijsinstellingen

Om een goede respons te bewerkstelligen is ervoor gekozen om de topsporters en talenten voor een deel via het onderwijs te benaderen. Hiervoor is met succes de samenwerking gezocht met het Segbroek College (LOOT-school), Mondriaan College en de Haagse Hogeschool. Voor het benaderen van de overige talenten en topsporters is gebruik gemaakt van het adressenbestand van de RSTT. Voor de talenten jonger dan 15 jaar, in de eerste en tweede klas van het Segbroek College, is een aparte vragenlijst ontwikkeld. Aan de ouders van deze talenten is toestemming gevraagd voor het verstrekken van de vragenlijst. Er zijn 85 aangepaste enquêtes afgenomen in de onderbouw van het Segbroek College. De vragenlijsten op het Segbroek College zijn klassikaal afgenomen in het bijzijn van een onderzoeker van het Mulier Instituut. Op het Mondriaan College zijn de respondenten, voor zover mogelijk, persoonlijk benaderd door de topsportcoördinator en gevraagd om de enquête in te vullen.

Het totale adressenbestand van de RSTT bleek niet alleen verouderd (talenten die hun status verliezen worden niet verwijderd), maar na selectie van sporters met een toegekende status voor 2008/2009, tevens beduidend omvangrijker dan aanvankelijk bekend was (N=1089). In overleg met de gemeente Den Haag is besloten om de onderzoeksgroep nader af te bakenen. Allereerst zijn voor zover bekend de leerlingen van het Segbroek College en Mondriaan College uit het adressenbestand gehaald, omdat deze rechtstreeks via de onderwijsinstellingen werden benaderd. Daarna is een selectie gemaakt op basis van woonplaats. Alleen de topsporters en talenten die in de regio Haaglanden¹ woonachtig zijn, zijn schriftelijk aangeschreven (N=451).

¹ De volgende negen gemeenten behoren tot de regio Haaglanden: Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

Respons

Er zijn 451 vragenlijsten per post verstuurd naar topsporters en talenten in de regio Haaglanden. Hiervan zijn 11 vragenlijsten retour afzender gekomen (onbestelbaar, geen juist adres). Twee weken na het verzenden van de vragenlijsten is per email een reminder verstuurd. Enkele topsporters en talenten gaven daarop aan geen enquête te hebben ontvangen. Deze hebben een digitale versie ontvangen en aan ons terug gestuurd. Uiteindelijk zijn er 176 ingevulde vragenlijsten retour gekomen, wat een acceptabel responspercentage van 40 procent (176/440) betekent.

Naast deze mailing zijn via de topsportcoördinatoren van het Segbroek college en het Mondriaan ook topsporters en talenten benaderd voor het invullen van de vragenlijst. In het schooljaar 2008-2009 zijn in totaal 225 sporttalenten ingeschreven bij het Segbroek College. Daar zijn in totaal 129 vragenlijsten verzameld, waarvan 119 via persoonlijk contact (klassikaal en via sportcoördinator). Dit betekent een responspercentage van de leerlingen van het Segbroek College van 57 procent.

Tabel 1.1 Responsoverzicht

	Retour
Mailing	176
Segbroek College	119
Mondriaan (sport & bewegen)	15
Bruto respons	310
Ongeschikt	28
Netto respons	282

Een aantal vragenlijsten bleek afkomstig van topsporters en talenten die buiten de gedefinieerde onderzoeksgroep vielen. Het betreft talenten van twaalf jaar en jonger (N=8) en talenten en topsporters die niet wonen, studeren of sporten in regio Den Haag of waarvan dit onbekend is (N=20). Deze vragenlijsten zijn ongeschikt bevonden voor de analyse en uit het bestand verwijderd.

1.3 Profiel van de onderzoeksgroep

In tabel 1.2 is het profiel van de topsporttalenten in de regio Den Haag weergegeven. Hierbij is aandacht voor achtergrondkenmerken die wij door onze selectie en steekproeftrekking (deels) hebben beïnvloed. De oververtegenwoordiging van de 12 tot en met 15 jarigen en leerlingen van het Segbroek College zijn bijvoorbeeld het gevolg van het uitzetten van vragenlijsten via de topsportcoördinator van het Segbroek College.

Er is geen profiel beschikbaar van alle talenten en topsporters in Den Haag, waardoor het profiel van de responsgroep niet vergeleken kan worden met basisgegevens. Het blijft hiermee onduidelijk in hoeverre binnen het onderzoek sprake is geweest van een selectieve (non)respons. In deze paragraaf geven wij een overzicht van de responsgroep naar achtergrondkenmerken als leeftijd, school en woonplaats.

Tabel 1.2 Profiel responsgroep¹

	Aantal	%
Leeftijdscategorie N=282		
12 t/m 15 jaar	156	55
16 t/m19 jaar	91	32
20 jaar en ouder	35	12
School N=280		
Geen school	15	5
Den Haag: Segbroek	129 ²	46
Den Haag: andere middelbare school	15	5
Den Haag: S&B Mondriaan	9	3
Den Haag: anders Mondriaan	5	2
Den Haag: HALO	6	2
Den Haag: anders HHS	10	4
Den Haag: anders	7	2
Buiten Den Haag: middelbare school	50	18
Buiten Den Haag: MBO	19	7
Buiten Den Haag: HBO/WO	15	5
Woonplaats N=282		
Den Haag	133	47
Voorburg / Leidschendam	20	7
Rijswijk	12	4
Westland	33	12
Zoetermeer	50	18
Delft	6	2
Arnhem / Papendal	4	1
Andere woonplaats	19	7
Woonplaats Haaglanden N=282		
Den Haag	133	47
Haaglanden	126	45
Buiten haaglanden/onbekend	23	8
Vereniging N=281		
Den Haag	148	53
Haaglanden	92	33
Buiten Haaglanden/onbekend	39	14

¹ Verschillen in de n (aantal respondenten) tussen variabelen zijn het gevolg van missende waarden.

² Naast de 119 persoonlijk afgenomen vragenlijsten op het Segbroek college, zijn er nog 10 vragenlijsten via de mailing ontvangen van Segbroek leerlingen.

Meer dan de helft van de topsporters en talenten uit de responsgroep is 12-15 jaar (55 procent). Bijna de helft van de topsporters en talenten volgt een opleiding op het Segbroek College (46 procent). Dit is een logisch gevolg van het specifiek enquêteren op het Segbroek College.

Vooraf bij de sportplan klassen in de onderbouw (leerlingen in de leeftijd van 12-15 jaar) is een hoge respons gerealiseerd.

Tweede van de ondervraagde topsporters en talenten gaat in Den Haag naar school. Vijf procent van hen volgt geen opleiding. De overige topsporters en talenten (30 procent) volgen een opleiding bij een school buiten Den Haag.

Minder respondenten zijn woonachtig in Den Haag (47 procent) dan dat in Den Haag een opleiding volgen (65 procent). Opvallend is het relatief grote aantal respondenten dat in Zoetermeer woonachtig is (20 procent). Iets meer dan de helft van de topsporters en talenten is actief bij een vereniging in Den Haag. Wanneer bij een vereniging buiten Den Haag wordt gesport, dan betreft het vaak een vereniging in Zoetermeer.

Iets meer dan de helft (55 procent) van de LOOT-leerlingen is woonachtig in Den Haag en 39 procent woont in Haaglanden; 64% van de LOOT-leerlingen sport bij een Haagse vereniging (zie tabel B1.1 en B1.2 in de Tabelbijlagen voor de verdeling naar school en woonplaats en vereniging).

2. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek weergegeven. In paragraaf 2.1 wordt gekeken naar achtergrondkenmerken van de talenten en topsporters. Daarin komen ook de sportspecifieke aspecten zoals de beoefende takken van sport, de topsportstatus en het aantal trainingsuren aan bod. Daarna volgt in paragraaf 2.2 het gebruik van en de tevredenheid over de ondersteuningsmogelijkheden voor topsport vanuit de onderwijsinstelling. In paragraaf 2.3 komt de tevredenheid over het regiosteunpunt talent en topsport aan bod en paragraaf 2.4 staat stil bij de informatievoorziening aan topsporters en talenten. Het hoofdstuk wordt afgesloten met de tevredenheid over topsport mogelijkheden in de regio Den Haag.

2.1 Talenten en topsporters in Den Haag

In het vorige hoofdstuk bleek dat de talenten en topsporters die onderdeel uitmaken van de responsgroep relatief jong zijn, tussen de 12 en 16 jaar. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de ruime meerderheid (84 procent) van de topsporters en talenten nog bij de ouders thuis woont. Toch woont ook een deel van topsporters en talenten bij een pleeggezin (3 procent) of in een woning samen met andere topsporters (5 procent).

Tabel 2.1 Achtergrond topsporters

	Aantal	%
Geslacht N=282		
Man	151	54
Vrouw	131	46
Woonsituatie N=282		
Thuiswonend met ouder(s)	238	84
Inwonend bij pleeggezin	9	3
Ik deel een woning met andere studenten	4	1
Ik deel een woning met andere topsporters	13	5
Alleenwonend	8	3
Samenwonend met partner	7	2
Anders	3	1
Huidige opleiding N=266		
VMBO	58	22
HAVO	63	24
VWO	80	30
MBO	33	12
HBO	25	9
WO	7	3
Wonen en sporten N=282		
Sporten en wonen in Den Haag	95	34
Sporten of wonen in Den Haag	88	31
Niet sporten en niet wonen in Den Haag	99	35

Het opleidingsniveau van de topsporters en talenten is divers. Driekwart van de topsporters en talenten volgt momenteel een opleiding in het voortgezet onderwijs. Binnen het voortgezet onderwijs zijn de opleidingen VMBO (22 procent), HAVO (24 procent) en VWO (30 procent) redelijk in evenwicht. Gezien de leeftijdsgroep is het niet vreemd dat slechts enkelen een HBO of universitaire opleiding volgen. Het aantal mannen en vrouwen is redelijk gelijk (resp. 54 en 46 procent).

De gemeente Den Haag heeft bijzondere interesse voor haar eigen inwoners en de topsporters en talenten die gebruik maken van de sportfaciliteiten in Den Haag. Een derde van de respondenten behoort niet tot deze groep (zie ook B2.1 in de Tabelbijlagen). Dit zijn vooral topsporters en talenten die in regio Haaglanden wonen en daar van sportfaciliteiten gebruik maken. Twee derde van de ondervraagde respondenten sport en/of woont wel in Den Haag. Vier procent (N=11) woont noch sport in Den Haag of Haaglanden, maar volgt bijvoorbeeld wel onderwijs aan de LOOT-school of een sportopleiding in Den Haag.

Vooraf regionaal erkende talenten en topsporters

De topsporters en talenten beoefenen 30 verschillende sporten, waarvan 11 teamsporten. De sporten met minimaal tien beoefenaars worden in tabel 2.2 weergegeven.

Tabel 2.2 Verdeling talenten naar tak van sport (in procenten)

Sport N=282	%
Voetbal	16
Handbal	12
Rugby	7
Schaatssport (langebaan/shorttrack)	7
Tennis	6
Korfbal	5
Atletiek	5
Judo	5
Vechtsport (taekwondo/karate)	4
Zwemsport	4
Overige sporten	26
Totaal	100

Voetbal is de sport met de meeste topsporters en talenten in de onderzoeksgroep, daarna volgen twee andere teamsporten: handbal en rugby. Schaatsen (langebaan schaatsen, shorttrack en marathonschaatsen) is de individuele sport met de meeste topsporters en talenten. Niet opgenomen in de tabel zijn onder andere basketbal en skiën/snowboarden met allebei acht topsporters en talenten (3 procent). Gymnastiek, hockey, honk- en softbal, watersporten en waterpolo volgen met zeven talenten/topsporters (2 procent).

In totaal beoefent iets meer dan de helft (56 procent) van de talenten/topsporters een teamsport. De meeste teamsporters zijn jonge sporters (12-15 jaar) - vooral voetballers, rugbyers en

handballers – die op het Segbroek College zitten. Vaak vormen deze teamsporters samen met hun teamgenoten specifieke sportklassen. Zo kent deze LOOT-school een speciale rugbyklas. De oudste groep topsporters (> 19 jaar) zijn het vaakst actief in korfbal, handbal, atletiek en cricket.²

Sporters die op hoog (inter)nationaal niveau presteren ontvangen een landelijke status vanuit NOC*NSF. Daarnaast verleent het RSTT aan regionale topsporters en talenten die zich bij hen aanmelden een status op basis van hun prestatieniveau. In de enquête is gevraagd naar de status van de topsporters en talenten die zij van NOC*NSF of het RSTT hebben gekregen. Opvallend is dat een grote groep talenten, vooral veel LOOT-school leerlingen en jongeren 12-15 jaar, niet bekend is met hun topsportstatus, zie tabel 2.3 en B2.2 in de Tabelbijlagen. Mogelijk hebben hun ouders of vereniging een status aangevraagd. De status van een topsporter hangt samen met bepaalde faciliteiten die vanuit het RSTT zijn geregeld. Tabel 2.3 laat ook zien dat slechts een beperkt aandeel van de ondervraagde talenten en topsporters in Den Haag op internationaal niveau (B/HP/IT) presteert;. De meeste talenten bezitten een door het regionale steunpunt verleende regionale of nationale status (R1/R2/T1/T2).

Tabel 2.3 Status vanuit RSTT naar schooltype (in procenten)

	LOOT	Andere middelbare school	MBO / HBO /WO	Totaal
Status	N=124	N=59	N=56	N=239
NOC*NSF status	4	15	25	11
R1/ T1/ S1	28	33	24	25
R2/ T2/ S2	15	32	43	26
Weet niet	52	20	9	34

Het NOC*NSF hanteert behalve prestatienormen, tevens een 10 urennorm (aantal trainingsuren) om te bepalen of iemand wel of niet aangemerkt kan worden als topsporter of talent.

² In haar topsportbeleid heeft de gemeente Den Haag zeven speerpuntsporten geformuleerd, onderverdeeld in de categorieën A, B en C. Onder categorie A-sporten vallen beach- en zeesporten en dan met name zeezeilen en beachvolleybal. Speerpuntsporten uit de B- categorie zijn voetbal, schaatsen en hockey. Categorie C-sporten zijn de lange afstand loopnummers en tennis. De talenten zijn in de categorie B-sporten redelijk goed vertegenwoordigd, terwijl dat in veel mindere mate geldt voor categorie A-sporten. De responsgroep kent slechts een vrij gering aantal zeilers (watersporters N=7) en beachvolleyballers (N=2). Hier kan op het gebied van talentontwikkeling nog voldoende winst behaald worden. Het aantal speerpuntsporters (vooral van de hoogste categorie) binnen de onderzoeksgroep is nu beperkt. De gemeente lijkt vooral jonge topsporters te hebben die in andere takken van sport dan de speerpuntsporten actief zijn. Wellicht dat de extra aandacht die de speerpuntsporten gaan krijgen hier verandering in kunnen brengen.

Meeste talenten trainen minimaal 10 uur per week

Meer dan de helft (55 procent) van de ondervraagde talenten en topsporters traint 10 uur of meer per week, zie tabel 2.4. Dat geldt vooral voor de topsporters met een NOC*NSF status, de oudere leeftijdsgroepen en ook beduidend vaker voor individuele sporters dan voor teamsporters. Drie kwart van de topsporters en talenten van 20 jaar en ouder traint minimaal tien uur per week.

Eén op de vier ondervraagde talenten, vooral de jongste leeftijdsgroep en teamsporters maken minder dan 8 trainingsuren per week (zie tabel 2.4). Teamsporters nemen veelal wekelijks ook deel aan wedstrijden, terwijl in de tabel alleen wordt uitgegaan van trainingsuren.

Tabel 2.4 Verdeling trainingsuren naar leeftijd, sekse, status en type sport (in procenten)

	Minder dan 8 uur/week	8 tot 10uur/week	10 of meer uur/week
	N=66	N=57	N=154
Totaal	24	21	55
Leeftijd			
12 t/m 15 jaar	29	22	49
16 t/m 19 jaar	19	21	60
20 jaar en ouder	11	14	75
Sekse			
Man	24	22	54
Vrouw	23	19	58
Status			
NOC*NSF status	9	15	76
R1/ T1/ S1	12	17	71
R2/ T2/ S2	29	27	44
Weet niet	39	19	42
Type sport			
Individueel	16	17	67
Team	30	24	46

Bij de nieuwe toekenning van een regionale topsportstatus (de T-categorieën verdwijnen na 2009) geldt naast een prestatienorm, eveneens een urennorm of in Den Haag een equivalent van het aantal trainingsmomenten per week. Voor de R1 status geldt een aanvullende norm van tien uur of vijf keer per week; voor de R2 status geldt een norm van acht uur of vier keer per week. Uitgaande van de nieuwe ondergrens van minimaal acht uur per week voor het verkrijgen van een regionale topsportstatus in Den Haag vanaf 2009, zal een kwart van de ondervraagde talenten hun status verliezen, vooral uit de jongere leeftijdsgroepen. Minder dan acht uur training per week wil echter niet zeggen dat deze groep hun sport niet serieus beoefent. Ook wanneer men ‘slechts’ zes uur per week traint, betekent dit tenslotte een trainingsfrequentie van drie tot vier maal per week.

Naast harde criteria als prestatie en aantal trainingsuren, kan ook gekeken worden naar de zelfbenoeming van talentvolle sporters: zien zij zichzelf als topsporter? Uit de resultaten komt naar voren dat het merendeel van de ondervraagden (71 procent) zichzelf inderdaad als

topsporter ziet, zie tabel B2.3 in de Tabelbijlagen. Dat geldt vooral voor de talenten en topsporters die minimaal 8 uur per week trainen. Ook van de groep die minder dan acht uur per week traint vindt niettemin bijna de helft (46 procent) zichzelf een topsporter, hoewel zij volgens de nieuwe criteria niet meer voor een erkende topsportstatus in aanmerking komen.

2.2 Ondersteuning vanuit onderwijsinstelling

Deze paragraaf gaat in op het gebruik van en de tevredenheid over de ondersteuning vanuit het onderwijs door de ondervraagde talenten en topsporters. Van welke regelingen maken zij gebruik en hoe tevreden zijn zij over de afstemming van hun sportbeoefening met onderwijsverplichtingen? Wat zijn verbeterpunten?

Noodzaak LOOT-onderwijs

Zoals eerder naar voren kwam volgt 95 procent van de onderzoeksgroep momenteel een opleiding. Aan alle respondenten is gevraagd of zij momenteel of in het verleden op een LOOT-school hebben gezeten. Van de huidige talenten op de middelbare school volgt tweederde (N=129) LOOT-onderwijs op het Segbroek College. Van de oudere topsporters en talenten heeft 20 procent (N=13) vroeger op een LOOT-school gezeten.

De meest genoemde reden om voor een LOOT-school te kiezen is dat school en sport niet meer te combineren viel (68 procent). Voor een beperkte groep (7 procent) geldt dat de LOOT-school (ook) de dichtstbijzijnde school was. Een kwart van de (oud) LOOT-leerlingen noemde (ook) een ‘andere reden’, zoals dat het vooral een leuke school is.

Voor de talenten die niet naar een LOOT-school gaan/gingen was de belangrijkste reden (31 procent) dat het voor hen niet nodig was, zie tabel 2.5. Deze reden komt overeen met enkele andere veel genoemde antwoorden zoals dat ze er niet over nagedacht hebben (18 procent) en/of ze destijds nog geen topsporter waren (15 procent).

Tabel 2.5 Redenen nu of vroeger geen LOOT-school gekozen¹ (in procenten)

	N=133
Was niet nodig	31
LOOT-school was te ver weg	22
Niet over nagedacht	18
Wilde niet bij andere school weg	17
Ik was op de middelbare school nog geen topsporter	15
LOOT-school sloot niet aan bij mijn onderwijsniveau	8
LOOT-school bestond nog niet	4
Mijn ouders wilden dat ik naar een ander school ging	1
Anders	6

¹ Meerdere antwoorden mogelijk, dus totaalpercentage is meer dan 100 procent.

In de toelichting expliciteren verschillende talenten dat topsport en een opleiding “op een gewone middelbare school” voor hen geen spanningsveld betekent. Ook op diverse reguliere

middelbare scholen ontvangen sommige talenten kennelijk voldoende ondersteuning om hun schoolverplichtingen en topsportambities op elkaar af te stemmen. Een derde van de respondenten noemt een structurele belemmering, namelijk dat de LOOT-school voor hen te ver weg was/is (22 procent), en/of de LOOT-school in hun omgeving nog niet bestond (4 procent)³, of dat het aanbod van de LOOT-school niet aansluit bij hun competenties of wensen⁴ (8 procent)

LOOT-leerlingen meest tevreden over afstemming school en sport

Tabel 2.6 laat zien in welke mate topsporters en talenten vinden dat hun school rekening houdt met hun topsportactiviteiten. Daarbij is gekeken naar het verschil tussen respondenten die op een LOOT-school zitten in vergelijking tot scholieren op een andere middelbare school en talenten/topsporters die een vervolgopleiding volgen.

Talenten op een LOOT-school geven beduidend vaker aan dat hun school rekening houdt met topsport (95 procent) dan talenten of topsporters die elders voortgezet onderwijs (59 procent) of een vervolgstudie (57 procent) volgen.

Tabel 2.6 Afstemming school en topsport naar schooltype (in procenten)

	LOOT-school N=129	Andere middelbare school N=63	MBO/HBO/WO N=69	Totaal N=261
Houdt rekening				
Ja	95	59	57	76
Ja, maar niet voldoende	2	22	12	9
Nee	4	19	32	15
Mis je nog iets?				
Ja	8	21	29	17
Nee	78	60	51	67
Weet niet	14	19	20	17
Belang van ondersteuning vanuit school/opleiding binnen de totale topsportbegeleiding?				
(heel) belangrijk	82	70	65	75
Weet niet/ (on)belangrijk	17	17	26	19
(heel) onbelangrijk	1	13	9	6

³ Vooral sporters uit Zoetermeer (N=17) gaven aan dat ze de LOOT-school te ver weg vonden. De vraag werd ook gesteld aan oudere sporters die nu studeren, wonen en/of sporten in Den Haag, maar mogelijk elders hun middelbare school volgden. Daarom hebben sommige antwoorden (zoals LOOT-school bestond nog niet of was te ver weg) betrekking op een andere omgeving dan Den Haag/Haaglanden.

⁴ Voor de Kader- en beroepsgerichte leerweg van het VMBO is er in de regio Den Haag bijvoorbeeld (nog) geen LOOT-school; het Segbroek College biedt alleen de theoretische leerweg aan.

Deze verschillen komen ook terug bij de vragen naar in hoeverre talenten bepaalde zaken missen in de ondersteuning vanuit school en hoe belangrijk zij de begeleiding vanuit het onderwijs vinden binnen de totale topsportbegeleiding. LOOT-school leerlingen ervaren minder vaak een gemis in de begeleiding dan talenten en topsporters die elders onderwijs volgen en achten de begeleiding vanuit school vaker als (heel) belangrijk. Respondenten die een vervolgopleiding volgen (MBO/HBO/WO) zijn het minst tevreden over de afstemming: een derde is van mening dat hun instelling geen rekening houdt met hun topsportbeoefening en mist hierin ondersteuning.

De bevindingen zijn slechts ten dele vergelijkbaar met die van de Nederlandse topsporters (A/B/HP) die onderwijs volgen, voornamelijk aan een MBO, HBO of WO instelling (Van Bottenburg e.a., 2009). De Haagse talenten en topsporters die vervolgonderwijs volgen zijn iets meer tevreden over de afstemming tussen school en sport, dan de nationale topsportelite (51 procent).

In de vragenlijst werd de Haagse respondenten ook ruimte geboden om toe te lichten waarom zij van mening waren dat hun opleiding niet voldoende ondersteuning bood en welke zaken zij daarin misten. Een aantal talenten van reguliere middelbare scholen gaf aan dat hun school niet voldoende rekening houdt met hun topsportactiviteiten, omdat zij geen vrijstelling krijgen voor bepaalde vakken, die zijzelf niet noodzakelijk achten in het curriculum (gezien hun topsportactiviteiten):

“Ik volg ook onzin vakken, zoals: CKV en maatschappijleer.”

(Rugbytalent, 17 jaar)

“Vanwege mijn topsport zou gym kunnen vervallen.”

(Volleybaltalent, 12 jaar)

Naast het gegeven dat slechts een beperkte groep LOOT-leerlingen aangaf nog zaken te missen in de ondersteuning, maakten zij tevens relatief gezien minder gebruik van de mogelijkheid om hun antwoord toe te lichten dan de overige talenten en topsporters. Het merendeel van de talenten die onderwijs volgen op een andere middelbare school wilt graag meer flexibiliteit in het lesrooster, zoals vrijstelling voor bepaalde vakken en trainen onder schooltijd. Talenten en topsporters die een vervolgopleiding volgen benoemen vooral dat ze meer mogelijkheden willen om tentamens op andere momenten te maken of in te halen. Ook werd de wens geuit tot een persoonlijk begeleider die bepaalde organisatorische zaken uit handen kan nemen.

“Ik zou vrijstelling willen voor bepaalde vakken en vrij krijgen voor training en wedstrijden.”

(Judotalent, 14 jaar)

“Betere begeleiding om dingen te regelen. Ik heb zelf geen tijd om dit te doen.”

(Topsporter trampoline springen, 19 jaar)

Deze uitspraken roepen wel de vraag op tot hoeverre instanties talenten en topsporters tegemoet kunnen en moeten komen in hun wensen.

Behalve naar de relatie tussen schooltype en tevredenheid is tevens gekeken naar de relatie tussen trainingsuren en tevredenheid over de afstemming met school, zie tabel 2.7. Dat de groep met de meeste trainingsuren het minst tevreden is over de afstemming, hangt mede samen met leeftijd en schooltype. Gezien hun trainingsintensiteit hebben zij de grootste behoefte aan

afstemming, maar ontvangen zij deze het minst bij de instellingen waar zij een opleiding volgen.

Tabel 2.7 Afstemming school en topsport naar trainingsuren (in procenten)

	Minder dan 8 uur/week	8 tot 10 uur/week	10 of meer uur/week	Totaal
	N=64	N=51	N=143	N=258
Houdt rekening				
Ja	77	88	71	76
Ja, maar niet voldoende	8	6	11	9
Nee	15	6	18	15
Mis je nog iets?				
Ja	11	6	23	17
Nee	72	84	58	66
Weet niet	17	10	19	17
Belang van ondersteuning vanuit school/opleiding binnen de totale topsportbegeleiding?				
(heel) belangrijk	62	74	81	75
Weet niet/ niet (on)belangrijk	30	16	15	19
(heel) onbelangrijk	8	10	4	6

De talenten en topsporters die meer dan 10 uur per week trainen ervaren de geboden steun vaker als (heel) belangrijk (81 procent) dan sporters die minder dan 8 uur per week of tussen de 8 en 10 uur per week trainen (respectievelijk 62 en 74 procent). In de toelichting geven vooral de topsporters die minder dan 8 uur per week trainen aan dat het eigenlijk (nog) niet nodig is dat hun school rekening houdt met hun topsportbeoefening.

Meer aandacht voor krachttraining, medische en mentale ondersteuning

De respondenten is tevens gevraagd van welke specifieke ondersteuningsmogelijkheden zij gebruik maken en voor welke ondersteuningsmogelijkheden zij in de nabijheid van hun opleiding meer aandacht zouden willen zien.

Tabel 2.8 laat zien dat talenten en topsporters vooral gebruik maken van vrijstellingsregelingen voor het volgen van trainingen of wedstrijden (66 procent). Ook maakt meer dan de helft van de talenten en topsporters gebruik van vrijstellingsregelingen voor bepaalde vakken, van een aangepast lesrooster en/of van trainingsmogelijkheden onder schooltijd. Slechts een kleine groep maakt gebruik van mogelijkheden om een vervangende opdracht te maken, om te toetsen op locatie en om privé- of afstandsonderwijs te volgen.

Van vrijwel alle regelingen maken LOOT-leerlingen het meest gebruik, met uitzondering van vervangende opdrachten en afstandsonderwijs, wat gezien de relatie van schooltype en het betreffende ondersteuningsaanbod ook voor de hand liggend is. Zo zijn vrijstelling van bepaalde vakken (zoals gym) of een aangepast lesrooster op volgopleidingen ook minder eenvoudig te realiseren dan op LOOT-scholen.

Tabel 2.8 Gebruik ondersteuningsmogelijkheden door talenten en topsporters naar schooltype (in procenten)

	LOOT-school	Andere middelbare school	MBO/HBO/WO	Totaal
	N=129	N=63	N=70	N=262
Welke ondersteuning				
Vrij voor wedstrijd/training	81	59	46	66
Vrijstelling vakken	92	37	11	57
Aangepast lesrooster	80	30	31	55
Trainen onder schooltijd	66	37	31	56
Flexibel toetsrooster	28	11	20	22
Trainingsfaciliteiten school	22	10	14	17
Huiswerkbegeleiding	21	13	10	16
Vervangende opdrachten	7	2	17	8
Toetsen op locatie	11	2	6	7
Privé lessen	8	2	3	5
Afstandsonderwijs	2	0	7	3
Anders	2	3	1	2
Geen gebruik	0	14	29	12

Uit de twee-meting van het nationale topsportklimaat komt naar voren dat tweederde van de topsporters die vervolgonderwijs volgen, gebruik maakt van een flexibel les- en tentamenrooster. Ook regelingen als verminderde aanwezigheidsplicht, studiespreiding, individuele studiebegeleiding en examen- en overgangsregelingen worden relatief vaak genoemd vergeleken met de Haagse topsporttalenten die een vervolgopleiding volgen. Het prestatieniveau en de daaraan gekoppelde status van deze Haagse respondenten is kennelijk te gering om voor de genoemde regelingen in aanmerking te komen, waar topsporters met een nationale A-, B-, of HP status wel van kunnen profiteren.

In tabel 2.9 staan de gewenste ondersteuningsmogelijkheden in de schoolomgeving naar schooltype; zie ook tabellen B2.4 en B2.5 in de Tabelbijlagen voor uitsplitsingen naar trainingsuren en woonplaats. Naast extra hulp bij de combinatie tussen topsportbeoefening en studie (niet in kindersie gevraagd) worden krachttraining, medische faciliteiten en fysiotherapie het meest genoemd, vooral door LOOT-leerlingen. Medische faciliteiten worden vaker door Haagse sporters genoemd dan sporters die buiten Den Haag wonen. Hulp bij de school/beroepskeuze (maatschappelijke begeleiding) evenals informatie en hulp bij prestatiedruk (mentale begeleiding) worden het vaakst genoemd door leerlingen die op een andere middelbare school dan het Segbroek zitten. Oudere topsporters die een vervolgopleiding volgen geven vaker dan de andere groepen aan dat ze graag meer ondersteuning willen bij dieet/voeding.

Tabel 2.9 Gewenste ondersteuningsmogelijkheden in de schoolomgeving door talenten en topsporters¹ naar schooltype (in procenten)

	LOOT	Andere middelbare school	MBO / HBO / WO	Totaal
Gewenste ondersteuning	N=129	N=64	N=64	N=262
Geen onderwerpen meer aandacht	28	27	27	27
Hulp combinatie studie sport (niet in kindversie)	4	33	36	19
Krachttraining	34	19	25	28
Medische faciliteiten	23	14	30	23
Fysiotherapie	28	17	13	19
Hulp bij prestatiedruk	14	23	12	16
Hulp bij voeding	7	16	30	15
Informatie prestatiedruk	11	17	11	13
Maatschappelijke begeleiding	9	19	11	12
Anders	2	2	6	3

¹ Meerdere antwoorden mogelijk, dus totaalpercentage is meer dan 100 procent.

Deze gewenste vormen van ondersteuning komen redelijk overeen met de aspecten die huidige topsporters met een A-, B of HP status aangeven gemist te hebben in hun fase van talentontwikkeling (Van Bottenburg e.a., 2009). Deze nationale topsporters geven aan dat ze graag meer begeleiding hadden ontvangen van de volgende personen: een sportpsycholoog, een diëtist, een (para)medicus en een studiebegeleider.

Niet alleen scholen bieden ondersteuning bij topsportbeoefening. De volgende paragraaf staat stil bij het gebruik van en de tevredenheid over de ondersteuningsmogelijkheden van het Haagse regiosteunpunt.

2.3 Ondersteuning vanuit het Regio Steunpunt Talent en Topsport

Het Regio Steunpunt Talent en Topsport in Den Haag is er om talenten en topsporters in de regio te ondersteunen met diverse faciliteiten en voorzieningen. Deze paragraaf geeft de uitkomsten weer over de bekendheid van topsporters en talenten met het RSTT en hun tevredenheid over de faciliteiten en voorzieningen van het RSTT.

Weinig contact met regiosteunpunt, maar wel belangrijk

In tabel 2.10 staat weergegeven op welke wijze de ondervraagde talenten en topsporters in het voorgaande jaar contact hebben gehad met het regiosteunpunt Den Haag; zie ook B2.6 en B2.7 voor uitsplitsingen naar trainingsuren en woonplaats. Eén op de vier ondervraagde sporters, vooral LOOT-leerlingen, had helemaal geen contact. Dat geldt even vaak voor sporters woonachtig buiten Den Haag als voor Haagse sporters. De helft van de topsporters en talenten had contact via een mailing of nieuwsbrief. Eén op de vijf sporters voerde (tevens) een intakegesprek. Een kwart van de talenten en topsporters nam zelf contact op voor ondersteuning en/of volgde een workshop of clinic, georganiseerd door het steunpunt.

Tabel 2.10 Contact met regiosteunpunt in afgelopen jaar¹ (in procenten)

	LOOT	Andere middelbare school	MBO / HBO /WO	Totaal
	N=122	N=65	N=63	N=250
Geen contact	30	25	18	26
Via mailing/nieuwsbrief	43	45	62	49
Intakegesprek	17	25	19	20
Contact opgenomen voor ondersteuning	20	14	14	17
Workshop/clinic via vereniging	4	9	2	5
Workshop/clinic elders	3	0	2	2

¹ Meerdere antwoorden mogelijk, dus totaalpercentage is meer dan 100 procent.

Het door het steunpunt verstrekte handboek blijkt slechts in zeer beperkte mate te worden gebruikt door de ondervraagde talenten en topsporters, zie tabel 2.11. Opvallend is dat zes op de tien respondenten aangeven niet op de hoogte te zijn van het bestaan van het handboek of niet te weten of ze het handboek hebben gebruikt. Daarnaast geeft één op de drie sporters, ongeacht leeftijd, aan het handboek in het afgelopen jaar niet te hebben gebruikt.

Tabel 2.11 Gebruik handboek naar leeftijd (in procenten)

	12 t/m15 jaar	16 t/m 19 jaar	20 jaar en ouder	Totaal
Gebruik	N=153	N=88	N=34	N=275
Ja	5	8	3	6
Nee	32	31	35	32
Niet bekend met	44	58	59	51
Weet niet	18	3	3	12

De respondenten is tevens gevraagd naar de tevredenheid over het steunpunt. Bij de beoordeling van het contact met en het belang van het regiosteunpunt zijn de topsporters en talenten die hebben aangegeven geen contact te hebben buiten beschouwing gelaten.

De beoordeling van het steunpunt is gematigd positief, zie tabel 2.12. Iets meer dan een kwart van de talenten of topsporters die het afgelopen jaar op een of andere manier contact hebben gehad met het regiosteunpunt beoordeelt de verleende dienstverlening als goed; de grootste groep (41 procent) geeft een voldoende. Het belang van de ondersteuning vanuit het regiosteunpunt binnen de gehele topsportondersteuning wordt door bijna de helft van de talenten en topsporters onderkend. Voor sporters die relatief weinig trainingsuren maken is het belang minder groot.

Tabel 2.12 Beoordeling contact en belang van het regiosteunpunt naar trainingsuren (in procenten)

	Minder dan 8 uur/week	8 tot 10 uur/week	10 of meer uur/week	Totaal
Beoordeling contact	N=39	N=39	N=117	N=195
Goed	31	26	27	28
Voldoende	41	49	39	41
Slecht	15	13	18	16
Weet niet	13	13	16	9
Belang van ondersteuning vanuit Regiosteunpunt binnen totale topsportbegeleiding?	N=56	N=49	N=135	N=240
(Heel) belangrijk	38	43	49	45
Belangrijk/onbelangrijk	23	31	29	28
(Heel) onbelangrijk	11	10	4	7
Weet niet	29	16	19	20

De respondenten zijn tevens diverse vragen voorgelegd over het type informatie en ondersteuning dat zij hebben ontvangen vanuit het regiosteunpunt en welke verbeterpunten zij daarin zien.

Korting en keuring meest gebruikte diensten

Tabel 2.13 laat zien waarvoor respondenten die bekend zijn met het regio steunpunt het vaakst contact opnamen. Hoewel het eigenlijk een verplichting is voor talenten en topsporters (zeker voor topsporters met een NOC*NSF) om een intakegesprek te hebben, alvorens ze een status verkrijgen, blijken in de praktijk veel statussen door regionale trainingcentra te worden aangevraagd en toegekend door het steunpunt, zonder dat de betreffende talenten ook daadwerkelijk zelf langs komen. Dat betekent tevens dat de meeste talenten niet de eigenlijk verplichte medische keuring, oogtest en voetanalyse ondergaan.

Uit de resultaten komt naar voren dat de grootste groep topsporters en talenten (28 procent) contact had in verband met kortingsregelingen, waartoe de door het regiosteunpunt verstrekte topsportpas toegang biedt. Daarnaast onderging ook een op de vier een medische keuring, gevolgd door een sportvisiontest (20 procent) en/of een voetanalyse (15 procent). Ongeveer één op de negen topsporters had contact met het regiosteunpunt in verband met mentale begeleiding en/of ondersteuning op het gebied van voeding. Deze diensten werden vooral afgenomen door sporters met een hoge trainingsintensiteit. Talenten en topsporters buiten Den Haag maken even vaak gebruik van het ondersteuningsaanbod als Haagse sporters (zie tabel B2.8 in de Tabelbijlagen).

Tabel 2.13 Contact opgenomen voor ondersteuning met regiosteunpunt¹ naar trainingsuren (in procenten)

Trainingsuren	Minder dan 8 uur/week	8 tot 10 uur/week	10 of meer uur/week	Totaal
	N=53	N=53	N=135	N=186
Kortingsregelingen sportartikelen	21	23	27	28
Medische keuring	8	19	31	23
Opticien/sportvisiontest	6	9	25	20
Voetanalyse	6	9	17	15
Mentale training/begeleiding	8	8	13	12
Sportvoeding/supplementen	6	8	13	11
Workshops/Clinics	6	9	10	11
Extra trainingsmogelijkheden	9	9	9	11
Blessurebehandeling/revalidatie	4	6	7	5
Ondersteuningfonds	2	2	7	5
Fitness/krachttraining	4	4	5	4
Studiebegeleiding	0	8	6	4
Haags talentenfonds	4	4	4	4
Trainingsadvies	2	4	3	2
Mediatraining	0	0	2	2
Ondersteuning bij huisvesting	0	2	2	1

¹ Meerdere antwoorden mogelijk, dus totaalpercentage is meer dan 100 procent

De volgende paragraaf presenteert de uitkomsten van de vragen naar eventueel gewenste veranderingen in de informatievoorziening.

2.4 Informatievoorziening

Aan de topsporters en talenten is gevraagd of zij behoefte hebben aan meer of betere informatie en op welke wijze zij informatie het liefst ontvangen.

Meer maatwerk in informatievoorziening wenselijk

Twee derde van de topsporters (67 procent) geeft aan geen behoefte te hebben aan meer of betere informatie, zie tabel 2.14 en tabel B2.9 in de Tabelbijlagen. Toch wil één op de drie sporters wel graag meer informatie ontvangen. Dat geldt vooral voor de groep met de meeste trainingsuren en voor sporters tussen 16-19 jaar die geen LOOT-onderwijs volgen en/of buiten Den Haag wonen.

In de open antwoordruimte bij deze vraag over meer of betere informatie wordt opvallend veel interesse getoond in de mogelijkheden van het regiosteunpunt. Een grote groep respondenten heeft nauwelijks of geen persoonlijk contact met het steunpunt en is niet goed op de hoogte van de faciliteiten en voorzieningen.

Dit komt ook naar voren in een interview met een moeder van een talent.

“Ik vind de informatievoorziening over topsportbegeleiding in de regio ver beneden pijl. Je moet echt alles zelf uitzoeken. (...) toen heb ik gewoon maar eens gebeld en kreeg ik een aantal formulieren. Uiteindelijk, en daar ben ik echt heel blij mee, hebben we een eenmalige financiële ondersteuning gekregen voor zijn trainingstage in Japan.”

(Moeder talentvolle honkballer)

Tabel 2.14 Behoeftte aan meer of betere informatie naar trainingsuren (in procenten)

	Minder dan 8 uur/week	8 tot 10 uur/week	10 of meer uur/week	Totaal
	N=61	N=53	N=149	N=263
Meer informatie	18	25	37	30
Betere informatie	3	10	15	11
Geen behoefte aan meer of betere informatie	80	71	60	67

Diverse in de vragenlijst genoemde onderwerpen waarover talenten meer informatie zouden willen ontvangen, komen overeen met eerder gepresenteerde resultaten. Zoals meer of betere informatie over de mogelijkheden om topsport en school/studie of bijbaan te combineren, vooral genoemd door talenten die niet op een LOOT-school zitten. Ook meer of betere informatie over sportspecifieke begeleiding zoals ondersteuning bij krachttraining, mentale begeleiding en voedingsadvies worden relatief vaak genoemd, vooral door sporters met een hoge trainingsintensiteit.

Het was opvallend dat de talenten en topsporters tevens veel onderwerpen noemden met een financieel karakter. Het gaat dan met name om meer of betere informatie over sponsoring, mogelijkheden tot het declareren van kosten of het verkrijgen van bepaalde vergoedingen.

“Hoe kan ik sponsors werven ter ondersteuning van mijn sport?”

(Taekwondotalent, 18 jaar)

Financiële ondersteuning van topsport in brede zin wordt door topsporters, coaches en coördinatoren ook gezien als de meest succesbepalende factor van nationaal topsportsucces (Van Bottenburg, e.a., 2009).

Topsporters en talenten geven het vaakst aan dat zij de informatie willen ontvangen per email (52 procent), gevolgd door een brief of een mondeling gesprek, zie tabel 2.15 en tabellen B2.10 en B2.11 in de tabelbijlagen. De meest favoriete methode verschilt naar leeftijd: de jongeren willen de informatie het liefst digitaal en 20 plussers hebben een voorkeur voor een brief per post. Onder 16-19 jarigen is naast email, ook een mondeling gesprek populair. Of de talenten in of buiten Den Haag woonachtig zijn, is niet van invloed op de voorkeur van informatieverstrekking.

Tabel 2.15 Hoe wil je de informatie ontvangen naar leeftijd (in procenten)

	12-15 jaar	16-19 jaar	20 jaar en ouder	Totaal
Hoe?	N=123	N=68	N=27	N=218
Per email	57	49	41	52
Per Brief	26	34	48	31
Mondeling tijdens gesprek	23	40	18	27
Per folder/tijdschrift	15	21	30	18
Via een website	13	18	26	16
Mondeling tijdens workshop	6	7	0	5
Per sms	3	4	0	3
Anders	4	3	0	3

Op de vraag van wie ze de informatie het liefst willen ontvangen geven de meeste topsporters en talenten aan dat het hen niet uitmaakt (46 procent), zie tabel 2.16 en tabellen B2.12 en B2.13 in de Tabelbijlagen. Opvallend is wel dat de talenten het vaakst een voorkeur uitspreken voor het regiosteunpunt als instantie van wie ze de informatie willen ontvangen. Dat geldt vooral voor sporters die geen LOOT-school onderwijs volgen en voor de oudere leeftijdsgroepengroepen en even vaak voor Haagse sporters als voor de groep die buiten Den Haag woonachtig is. Daarnaast noemt een kleine groep school of trainer (beide 8 procent); school wordt vooral door LOOT-leerlingen genoemd en de trainer door de jongste leeftijdsgroep.

Tabel 2.16 Van wie wil je de informatie ontvangen naar leeftijd (in procenten)

	12-15 jaar	16- 19 jaar	20 jaar en ouder	Totaal
Van wie?	N=126	N=67	N=25	N=218
Het regiosteunpunt	25	43	64	35
School/studie	9	8	4	8
De vereniging	1	3	0	1
Mijn trainer	12	5	0	8
Maakt niet uit	51	40	28	46
Anders	3	2	4	2

Naast de afstemming tussen school en sport en de ondersteuning vanuit het regiosteunpunt werden de respondenten tevens vragen voorgelegd over een aantal andere aspecten van het beoefenen van topsport in regio Den Haag.

2.5 Tevredenheid over topsport in Den Haag

Deze paragraaf beschrijft de tevredenheid van topsporters en talenten over het ‘topsportklimaat’ in de regio Den Haag. De respondenten zijn gevraagd een algemeen oordeel te geven over de ondersteuning vanuit school, de vereniging en het regiosteunpunt. Daarnaast is gevraagd naar hun oordeel over de accommodaties en topsportevenementen in de regio Den Haag en naar de tevredenheid over hun eigen invloed op hun topsportprogramma.

Talenten meest tevreden over ondersteuning verenigingen en scholen

Tabel 2.17 laat zien dat de talenten en topsporters overwegend (gematigd) positief zijn over de ondersteuning die zij hebben ontvangen. Ongeveer de helft van de respondenten beoordeelt de ondersteuning vanuit hun vereniging en school als ‘goed’, terwijl slechts een derde van de talenten en topsporters dat oordeel geeft over de ondersteuning vanuit het regiosteunpunt. Eén op de zes talenten en topsporters vindt de ondersteuning vanuit het regiosteunpunt onder de maat.

Tabel 2.17 Oordeel over ondersteuning vereniging, school en regiosteunpunt (in procenten)

	Vereniging	Onderwijs	RSTT
Oordeel	N=262	N=249	N=209
Goed	52	47	32
Voldoende	36	41	53
Onvoldoende/slecht	11	11	15

Deze cijfers geven aan dat de ondersteuning van talenten en topsporters in Den Haag voldoende is, maar tevens voor verbetering vatbaar.

Tabel 2.18 laat zien in hoeverre een positieve beoordeling van vereniging, school en regiosteunpunt samenhangt met leeftijd, trainingsuren, type sport en lidmaatschap van een Haagse vereniging. Oudere topsporters zijn beduidend kritischer in hun oordeel over de verschillende vormen van ondersteuning dan de jongere talenten. In tegenstelling tot de jongere groepen beoordelen zij het regiosteunpunt echter niet minder positief dan de school en vereniging. Overeenkomstig eerdere bevindingen zijn de meest trainingsintensieve en individuele topsporters minder positief over de ondersteuning vanuit hun onderwijsinstelling. Sporters van Haagse verenigingen waarderen de topsportondersteuning vanuit de vereniging iets minder positief dan degene die sporten bij een vereniging buiten de gemeente Den Haag. Daarentegen zijn vooral sporters van Haagse verenigingen positief over de ondersteuning vanuit school, wat mogelijk samenhangt met het hoge aantal LOOT-scholers in deze groep. Ook beoordelen zij het regiosteunpunt iets positiever.

Tabel 2.18 Positief oordeel (goed) over ondersteuning vereniging, school en regiosteunpunt (in procenten)

	Vereniging N=277	Onderwijs N=276	RSTT N=270
Totaal	52	47	32
Leeftijd			
12-15 jaar	60	59	42
16-19 jaar	51	35	22
20 jaar en ouder	21	19	17
Trainingsuren per week			
Minder dan 8 uur	48	53	36
8 tot 10 uur	55	51	35
Minimaal 10 uur	53	43	30
Type sport			
Teamsport	54	53	35
Individuele sport	51	40	29
Vereniging			
In Den Haag	49	51	36
Buiten Den Haag	56	44	28

Naast een algemeen oordeel over de topsportondersteuning in de regio is ook gevraagd naar een oordeel over de topsportvoorzieningen in de regio Den Haag (niet in kindversie).

Sportaccommodaties buiten Den Haag slechter beoordeeld

Tabel 2.19 geeft de resultaten voor de beoordelingen van de topsportvoorzieningen in de regio Den Haag weer. Topsporters en talenten beoordelen de voorzieningen in de regio Den Haag overwegend positief. Meer dan de helft van de sporters beoordeelt de kwaliteit van wedstrijdaccommodaties en de kwaliteit, bereikbaarheid en beschikbaarheid van trainingsaccommodaties als (heel) goed (55-62 procent). Toch is ook bijna één op de vijf sporters niet geheel tevreden over de kwaliteit en beschikbaarheid van de accommodaties. Opvallend is dat topsporters en talenten van Haagse verenigingen de voorzieningen vaker (heel) goed beoordelen dan sporters afkomstig van overige verenigingen in de regio. Sporters bij verenigingen buiten Den Haag geven vaker een (heel) negatief oordeel, vooral wat betreft de kwaliteit (23 procent) en de beschikbaarheid (22 procent) van de trainingsaccommodaties.

Tabel 2.19 Beoordeling voorzieningen (in procenten)

	Haagse vereniging N=97	Vereniging ergens anders N=87	Totaal N=184
Kwaliteit wedstrijdaccommodaties			
Heel goed	5	7	6
Goed	57	40	49
Neutraal	23	31	27
Slecht	10	16	13
Heel slecht	4	5	5
Kwaliteit trainingsaccommodaties			
Heel goed	6	10	8
Goed	53	42	48
Neutraal	26	25	26
Slecht	11	16	13
Heel slecht	3	7	5
Bereikbaarheid trainingsaccommodaties			
Heel goed	8	8	8
Goed	58	48	54
Neutraal	28	35	31
Slecht	4	7	5
Heel slecht	1	2	2
Beschikbaarheid trainingsaccommodaties			
Heel goed	12	5	9
Goed	49	46	48
Neutraal	25	27	25
Slecht	9	15	12
Heel slecht	5	7	6

Tevens is gekeken of er beoordelingsverschillen bestaan naar leeftijd, trainingsuren en type sporter (team of individueel). Daaruit blijkt dat teamsporters en talenten uit de jongste leeftijdsgroep de voorzieningen in de regio Den Haag iets positiever beoordelen vergeleken met respectievelijk topsporters die een individuele sport beoefenen en de oudste leeftijdsgroep. Dat geldt vooral voor de bereikbaarheid van trainingsaccommodaties. Dat kan samenhangen met het feit dat oudere sporters en beoefenaars van individuele sporten vaker en meer zelfstandig trainen, terwijl het vervoer voor jongere sporters vaak geregeld is door de school/vereniging of ouders. Talenten die minder dan 8 uur trainen oordelen niet negatiever over de beschikbaarheid van trainingsaccommodaties, wat aangeeft dat het relatief geringe aantal trainingsuren niet voortkomt uit een knelpunt wat betreft accommodatiebeschikbaarheid.

Topsporters willen meer trainen en meer topsportevenementen

Topsporters en talenten zijn (zeer) tevreden over de invloed die zij hebben op hun trainings- (87 procent) en wedstrijdprogramma (79 procent), zie tabel 2.20.

Tabel 2.20 Tevredenheid invloed op topsportprogramma naar leeftijd (in procenten)

	12-15 jaar	16-19 jaar	20 jaar en ouder	Totaal
	N=71	N=89	N=35	
Invloed op trainingsprogramma				
(zeer)tevreden	84	84	91	87
(on)tevreden	9	8	9	8
Weet ik niet	7	8	0	6
Invloed op wedstrijdprogramma				
(zeer)tevreden	82	78	74	79
(on)tevreden	8	14	20	13
Weet ik niet	10	8	6	8

Verder blijken individuele sporters vaker tevreden met de invloed op het trainings- en wedstrijdprogramma dan teamsporters. Binnen individuele takken van sporten is natuurlijk meer ruimte voor een persoonlijke afstemming, terwijl in teamsporten nog vaker algemene regels gelden, waaraan iedereen moet voldoen.

Ondanks de relatief hoge tevredenheid vindt een derde van de respondenten dat zij niet genoeg kan trainen om op het hoogste niveau te presteren, zie tabel 2.21. Dat geldt niet alleen voor de groep die minder dan acht trainingsuren per week maakt, maar ook voor de groep met de hoogste trainingsintensiteit.

Tabel 2.21 Kan je voldoende trainen? (in procenten)

	Minder dan 8 uur/week	8 tot 10 uur/week	10 of meer uur/week	Totaal
	N=63	N=56	N=153	N=276
Ja, voldoende	62	64	68	66
Nee, te weinig	38	36	32	34

Als voornaamste reden waarom ze niet voldoende kunnen trainen noemen respondenten die niet op een LOOT-school zitten de moeilijkheden die ze ondervinden om opleiding en topsport te combineren.

“Mijn school staat meer trainen in de weg ze houden geen rekening met mijn sport.”

(Atletiektalent, 19 jaar, MBO)

Andere redeneren die genoemd worden door topsporters en talenten zijn dat er onvoldoende trainingslocaties zijn of dat locaties niet voldoen aan de wensen. Tevens wordt genoemd dat het trainingsniveau in de regio niet altijd aansluit bij het eigen niveau. Zo stelt een volleybaltalent van 17 jaar dat er bij “bij hogere en betere teams te weinig plek is om mee te trainen”.

En een moeder vertelt in een interview.

“Op een gegeven moment zit je gewoon aan je tax. Ik zie het ook bij [naam kind] gebeuren dan heb je gewoon nieuwe sterkere maatjes nodig om mee te trainen. Er komt een moment dat ook wij volledig naar Rotterdam moeten. Twee andere jonge talenten uit deze regio zijn ook onlangs overgestapt. Daar traint gewoon het talent.”

(moeder talentvolle judoka)

Tabel 2.22 laat zien dat bijna vier op de tien talenten en topsporters vinden dat er in hun tak van sport onvoldoende topsportevenementen wordt georganiseerd. Dat aandeel is onder de individuele sporters (44 procent) groter dan onder de teamsporters (33 procent). En hiermee samenhangend, zijn sporters die meer dan acht trainingsuren (41 procent) maken minder tevreden dan de groep die minder vaak traint (29 procent).

Tabel 2.22 Voldoende evenementen in tak van sport in de regio naar type sport en trainingsuren (in procenten)

	Type sport		Trainingsintensiteit		Totaal
	Individueel	Teamsport	Minder dan 8 uur	Minimaal 8 uur	
	N=124	N=154	N=63	N=209	N=278
Ja, voldoende	26	31	27	29	28
Nee, onvoldoende	43	33	29	41	38
Geen mening	31	36	44	30	34

Tot slot konden de topsporters en talenten een cijfer geven voor de topsportmogelijkheden in de regio Den Haag en een cijfer voor de topsportmogelijkheden in Nederland.

Een 7- voor het Haagse topsportklimaat

Respondenten beoordelen de topsportmogelijkheden en ondersteuning in de regio Den Haag gemiddeld met een 6,9. De topsportmogelijkheden en ondersteuning in Nederland scoort vergelijkbaar met een 6,8. Dit cijfer is even hoog als de landelijke beoordeling van het nationale topsportklimaat (Van Bottenburg e.a., 2009)

Topsporters en talenten die sporten bij een Haagse vereniging beoordelen de topsportmogelijkheden in de regio Den Haag gemiddeld met een 7,2 tegenover een 6,6 van degene die sporten bij een vereniging buiten Den Haag. Daarnaast beoordelen sporters van Haagse verenigingen de topsportmogelijkheden in Den Haag iets hoger dan in Nederland als geheel (6,9).

Wat zou je doen met één miljoen?

Als afsluiting van de enquête is aan de topsporters en talenten gevraagd wat zij zouden doen als ze één miljoen euro mochten besteden om de topsport in Den Haag te verbeteren. Bijna 90 procent van de respondenten maakte van die gelegenheid gebruik om zijn of haar wensen uiteen te zetten. Deze zijn met name gericht op de situatie in hun eigen tak van sport. Verruit de meeste respondenten zouden het geld inzetten ten behoeve van accommodaties. Het bouwen van nieuwe grote sportcomplexen wordt vaak genoemd.

“Ik zou een nieuwe goede turnhal bouwen met mooie nieuwe toestellen en een verwarming die het altijd doet.”
(Turntalent)

Naast het verbeteren van accommodaties zouden respondenten ook graag verbetering zien op technische gebied, zoals scholing van trainers en investeren in kennis uit het buitenland.

“Ik zou een rugby academy starten en trainers aantrekken uit echte rugby landen.”
(Rugbytalent)

De wensen van de respondenten hebben veelal te maken met talentontwikkeling. Onder andere het bezoeken van topwedstrijden met talentvolle sporters, het opdoen van internationale ervaring door trainingsstages in het buitenland en het spelen van internationale wedstrijden wordt vaak genoemd.

“Ik zou busjes aanschaffen voor vervoer naar wedstrijden in het buitenland en subsidies voor overnachtingen.”

In mindere mate wordt het organiseren van grote sportevenementen in de regio genoemd. Sommige respondenten willen het geld inzetten om de bekendheid van hun sport te vergroten.

“Ik zou graag een EK of WK vrouwenvoetbal hier naar toe halen.”
(Voetbaltalent)

3. Conclusie en aanbevelingen

In dit onderzoek is getracht antwoorden te vinden op de vraag in hoeverre de in regio Den Haag woonachtige, schoolgaande en/of sportende talenten en topsporters gebruik maken van en tevreden zijn over het lokale ondersteuningsaanbod.

De centrale vorm van dataverzameling bestond uit het verzamelen van vragenlijsten onder talenten en topsporters die geregistreerd staan bij het regiosteunpunt Den Haag en in één van de negen gemeenten van Haaglanden wonen en/of onderwijs volgen in Den Haag. Aanvullend zijn enkele interviews gehouden met ouders. De resultaten zijn gebaseerd op 282 vragenlijsten, waarvan de helft 12-15 jarigen, voornamelijk leerlingen van het Haagse Segbroek College (LOOT-school).

De meerwaarde van het Regio Steunpunt Talent en Topsport ligt vooral bij de groep (jongere) talenten en topsporters die geen door NOC*NSF toegekende A, B en HP status hebben. Juist deze groep heeft in dit onderzoek haar wensen kenbaar kunnen maken. In dit laatste hoofdstuk worden de belangrijkste resultaten geformuleerd en enkele (beleids)aanbevelingen gedaan voor de gemeente Den Haag en het Regio Steunpunt Talent en Topsport.

Het profiel van de geregistreerde Haagse topsporttalenten

Uit de resultaten blijkt dat het in Den Haag gevestigde regiosteunpunt niet alleen talenten uit Den Haag ondersteunt, maar een regionale functie heeft. Tweederde van de responsgroep sport en/of woont in Den Haag; de overige groep woont en/of sport in Haaglanden. De meest beoefende sporten in de onderzoeksgroep zijn voetbal, handbal en rugby; de totale onderzoeksgroep kent iets meer teamsporters dan individuele sporters. Veel (jonge) LOOT-school leerlingen blijken niet op de hoogte van hun topsportstatus en slechts een gering aandeel talenten en topsporters heeft een door NOC*NSF verleende status. Maar de meeste topsporttalenten investeren wel veel tijd in hun sport. Meer dan de helft traint minimaal tien uur per week, vooral de individuele sporters. Een kwart van de ondervraagde talenten traint minder dan het nieuwe beleids criterium van minimaal acht uur per week.

Meerwaarde LOOT-scholen bevestigd

De topsporters en talenten van LOOT-scholen zijn beduidend positiever over de combinatie van topsport en onderwijs dan de overige middelbare schoolleerlingen en de studenten aan MBO, HBO of universitaire instellingen. Omdat talenten op steeds jongere leeftijd voor topsport kiezen en meer trainingsuren maken op jonge leeftijd (Van Bottenburg, e.a, 2009), is het belang van LOOT-onderwijs groot. LOOT-school leerlingen maken dan ook veel gebruik van de aangeboden vrijstellingsregelingen en een flexibel lesrooster. Via het LOOT-onderwijs is het voor het regiosteunpunt ook makkelijker om contact te hebben met de ingeschreven talenten, ook al zijn leerlingen zelf mogelijk niet altijd bewust of ze bepaalde informatie via school of het steunpunt ontvangen.

Niet alle talenten kunnen of willen LOOT-onderwijs volgen. Zij zoeken en vinden veelal oplossingen binnen hun reguliere middelbare school. Deze groep kan hierbij echter wel meer ondersteuning gebruiken. Ook na de middelbare school is optimalisering van de mogelijkheden om een topsportloopbaan met vervolgonderwijs te kunnen combineren wenselijk. Het merendeel van de talenten zal namelijk vervroegd afhaken en ook de meeste topsporters beëindigen hun topsportloopbaan op relatief jonge leeftijd, waarna ze aangewezen zijn op onderwijskwalificaties om een maatschappelijke carrière op te bouwen.

Maatwerk in informatievoorziening en vraaggerichte ondersteuning

Topsporters en talenten die meer dan tien uur trainen – vooral individuele sporters - hechten meer waarde aan de ondersteuning in de afstemming van onderwijs en sport dan de groep met een lagere trainingsintensiteit. In vergelijking tot teamsporters ontvangen individuele sporters minder vanzelfsprekend ondersteuning als groep vanuit hun vereniging of bond en zijn meer aangewezen op extra begeleiding zoals die door het regiosteunpunt kan worden geboden. Het Regio Steunpunt Talent en Topsport kent een grote groep geregistreerde topsporters en talenten en biedt veel informatie en ondersteuning aan. De ondersteuning blijft echter vaak beperkt tot het verstrekken van informatie door middel van het overhandigen van het handboek en/of het versturen van een nieuwsbrief. De onbekendheid met het regiosteunpunt onder talenten is groot. Veel ondervraagde talenten en topsporters geven aan geen intakegesprek gehad te hebben, terwijl dat op papier wel een verplichting is. Slechts zes procent van de ondervraagden gebruikt het handboek en de helft is hiermee niet bekend. Persoonlijk contact tussen steunpunt en topsporters waarin specifieke ondersteuning kan worden geboden voor bestaande problemen is zeer beperkt; intensivering van meer vraaggestuurde ondersteuning lijkt dan ook wenselijk.

Een derde van de talenten en topsporters wenst meer informatie. De groep met de hoogste trainingsintensiteit kent de grootste informatiebehoefte. Hoewel het de meerderheid niet uitmaakt van wie de informatie komt, werd het regiosteunpunt het vaakst genoemd als informatieverstrekker, vooral door de oudere sporters. Voor sommige groepen kan informatie effectiever worden versterkt via school (LOOT) of vereniging (teamsporters).

Opschoning en inkrimping talentenbestand regiosteunpunt wenselijk

Het huidige onderzoek is slechts uitgevoerd onder een deel van de bij regiosteunpunt Den Haag ingeschreven talenten en topsporters (onderwijs volgend in Den Haag en/of woonachtig in Haaglanden). Bij de selectie van de huidige groep topsporters bleek het bestaande bestand niet alleen verouderd (talenten die hun status verliezen worden niet verwijderd), maar ook na selectie van sporters met een toegekende status voor 2008/2009 van zeer grote omvang (N=1089).

Naast opschoning lijkt ook inkrimping van het talentenbestand van het regiosteunpunt noodzakelijk om meer maatwerk en vraaggestuurde ondersteuning te kunnen bieden. Door een intensievere ondersteuning van een kleinere groep die ook daadwerkelijk behoefte heeft aan ondersteuning kan ons inziens winst geboekt worden. Het gaat dan vooral over de groep talenten met een relatieve hoge trainingsintensiteit. Ook kan sterker worden ingezet op de ondersteuning van talenten in de door de gemeente Den Haag geformuleerde speerpuntsporten.

Uitbreiding topsportvoorzieningen nabij onderwijsinstellingen voorziet in behoefte

De speerpunten van de gemeente om dichtbij de school (LOOT) meer aandacht te geven aan fysiotherapie, fitness, medische begeleiding, voedingsadviezen en mentale begeleiding (hulp bij prestatiedruk) komen overeen met de wensen van de talenten. Deze vormen van begeleiding zijn ook wenselijk voor niet LOOT-school leerlingen en vooral voor (individuele) sporttalenten met een hoge trainingsintensiteit. Voor hen lijkt een vraaggericht aanbod op dit terrein vanuit het regiosteunpunt het meest effectief.

Hierbij is enige waakzaamheid geboden voor te sterke ‘pampering’ van jonge talenten door verregaande aanpassing van het onderwijsaanbod, het verlenen van uitzonderingsposities en allerlei extra voorzieningen en het overnemen van de eigen verantwoordelijkheid.

Haags topsportklimaat scoort voldoende, meer topsportevenementen wenselijk

Talenten en topsporters beoordelen het topsportklimaat in Den Haag gematigd positief met een zeven-min. De tevredenheid over de ondersteuning vanuit school en vereniging is groter dan over het regiosteunpunt. De meeste talenten zijn ook redelijk tevreden over de kwaliteit en beschikbaarheid van sportaccommodaties. Het oordeel hierover van Haagse verenigingssporters is positiever dan van sporters die buiten Den Haag sporten. De meeste talenten en topsporters zijn eveneens tevreden over hun eigen inspraak op hun trainings- en wedstrijdprogramma, maar ambiëren wel meer trainingsuren.

Vooraf wat betreft de organisatie van topsportevenementen in de regio is verbetering mogelijk. Bijna vier op de tien sporters vindt dat er in hun tak van sport te weinig topsportevenementen zijn. Vooral sporters met een hogere trainingsintensiteit en individuele sporters wensen meer topsportevenementen in de regio. Ook deze uitkomst sluit aan bij de door de gemeente Den Haag geformuleerde topsportvisie.

Literatuur

Bottenburg, M. van, Dool, R. van den, Elling, A. & Hoekman, R. (2009, in druk). *Op jacht naar goud. Ontwikkelingen in het topsportklimaat in Nederland, 1998-2008*. Nieuwegein: Arko Sports Media.

Gemeente Den Haag (2006) *Topsportvisie Den Haag 2006-2010*. Den Haag: Gemeente Den Haag

Tabelbijlagen

Tabel B1.1 Schooltype naar woonplaats en plaats van vereniging (in procenten)

	LOOT-School	Andere middelbare school	MBO/ HBO/ WO
Totaal N=258	N=129	N=65	N=64
Woonplaats			
Den Haag (N=121)	55	35	42
Haaglanden (N=115)	39	63	38
Buiten Haaglanden (N=22)	6	2	20
Vereniging			
Den Haag (N=138)	64	39	48
Haaglanden (N=85)	24	49	35
Buiten Haaglanden (N=34)	12	12	17

Tabel B1.2 LOOT-school naar woonplaats uitgebreid (in aantallen)

	LOOT-School
Woonplaats	N=129
Den Haag	71
Rijswijk	7
Voorburg/Leidschendam	8
Westland	19
Zoetermeer	8
Delft	4
Nootdorp	4
Buiten Haaglanden	8

Tabel B2.1 Wonen en sporten naar gemeente (in aantallen en procenten totaal)

Vereniging in→		Den Haag	Haaglanden	Ergens anders	Totaal
Woonachtig in:					
Den Haag	(N)	98	44	8	150
	%	35	16	3	53
Haaglanden	(N)	15	73	4	92
	%	5	26	1	33
Ergens Anders	(N)	19	9	11	39
	%	7	3	4	14
Totaal	(N)	132	126	23	281
	%	47	45	8	100

Tabel B2.2 Topsportstatus volgens respondenten naar leeftijd (in procenten)

Leeftijd	12 t/m15 jaar	16 t/m 19 jaar	20 jaar en ouder	Totaal
Status	N=156	N=91	N=35	N=282
NOC*NSF status	4	23	28	12
R1 / T1 / S1	31	27	30	30
R2 / T2 / S2	19	33	30	25
Weet niet	46	18	12	33

Tabel B2.3 Zelfbenoeming topsporter naar trainingsuren (in procenten)

	Traint minder dan 8 uur/week	Traint minimaal 8 uur/week	Totaal
	N=65	N=208	N=273
Vind zelf topsporter	46	78	71
Vind zelf geen topsporter	22	5	9
Weet niet	32	16	20

Tabel B2.4 Gewenste ondersteuningsmogelijkheden in de schoolomgeving door talenten en topsporters¹ naar trainingsuren (in procenten)

Trainingsuren	Minder dan 8 uur/week	8 tot 10 uur/week	10 of meer uur/week
	N=65	N=51	N=144
Geen onderwerpen meer aandacht	26	38	24
Hulp combinatie studie sport (niet in kindversie)	12	12	26
Krachtraining	37	33	22
Medische faciliteiten	22	8	26
Fysiotherapie	20	14	20
Hulp bij prestatiedruk	12	18	17
Hulp bij voeding	9	10	19
Informatie prestatiedruk	6	14	16
Maatschappelijke begeleiding	9	8	15
Anders	3	4	2

¹ Meerdere antwoorden mogelijk, dus totaalpercentage is meer dan 100 procent.

Tabel B2.5 Gewenste ondersteuningsmogelijkheden in de schoolomgeving door talenten en topsporters¹ naar woonplaats (in procenten)

Woonplaats	Den Haag	Haaglanden	Buiten haaglanden
	N=123	N=119	N=23
Geen onderwerpen meer aandacht	28	26	34
Hulp combinatie studie sport (niet in kindversie)	19	20	22
Krachtraining	30	29	13
Medische faciliteiten	29	13	30
Fysiotherapie	20	19	9
Hulp bij prestatiedruk	15	18	9
Hulp bij voeding	13	17	17
Informatie prestatiedruk	9	17	13
Maatschappelijke begeleiding	9	13	17
Anders	2	3	4

¹ Meerdere antwoorden mogelijk, dus totaalpercentage is meer dan 100 procent.

Tabel B2.6 Contact met regiosteunpunt door talenten en topsporters in afgelopen jaar¹ naar trainingsuren (in procenten)

Trainingsuren	Minder dan 8 uur/week	8 tot 10 uur/week	10 of meer uur/week
	N=65	N=59	N=149
Geen contact	28	25	24
Via mailing/nieuwsbrief	60	45	48
Intakegesprek	9	21	24
Contact opgenomen voor ondersteuning	12	20	16
Workshop/clinic via vereniging	6	9	5
Workshop/clinic elders	2	2	2

¹ Meerdere antwoorden mogelijk, dus totaalpercentage is meer dan 100 procent.

Tabel B2.7 Contact met regiosteunpunt door talenten en topsporters in afgelopen jaar¹ naar woonplaats (in procenten)

Woonplaats	Den Haag	Haaglanden	Buiten Haaglanden
	N=129	N=123	N=22
Geen contact	22	27	27
Via mailing/nieuwsbrief	49	49	64
Intakegesprek	19	22	14
Contact opgenomen voor ondersteuning	18	15	14
Workshop/clinic via vereniging	6	7	0
Workshop/clinic elders	2	2	0

¹ Meerdere antwoorden mogelijk, dus totaalpercentage is meer dan 100 procent.

Tabel B2.8 Contact opgenomen voor ondersteuning met regiosteunpunt¹ naar woonplaats (in procenten)

Woonplaats	Den Haag N=110	Haaglanden N=117	Buiten Haaglanden N=18
Kortingsregelingen sportartikelen	27	22	21
Medische keuring	23	21	37
Opticien/sportvisiontest	15	19	16
Voetanalyse	13	13	16
Mentale training/begeleiding	9	12	6
Sportvoeding/supplementen	11	10	6
Workshops/Clinics	9	8	17
Extra trainingsmogelijkheden	10	7	11
Blessurebehandeling/revalidatie	7	4	11
Ondersteuningfonds	5	6	0
Fitness/krachttraining	4	7	0
Studiebegeleiding	6	4	6
Haags talentenfonds	5	3	0
Trainingsadvies	2	4	0
Mediatraining	3	1	0
Ondersteuning bij huisvesting	1	1	6

¹ Meerdere antwoorden mogelijk, dus totaalpercentage is meer dan 100 procent.

Tabel B2.9 Behoeftte aan meer of betere informatie naar leeftijd, schooltype en woonplaats (in procenten)

Behoeftte aan:	Meer Informatie	Betere informatie	Geen meer/betere informatie
Totaal (N=263)	30	11	67
Leeftijd			
12 t/m 15 jaar (N=146)	27	10	72
16 t/m 19 jaar (N=87)	33	13	59
20 jaar en ouder (N=33)	35	12	67
Type School			
LOOT-school (N=123)	24	8	73
Andere middelbare school (N=61)	31	18	62
MBO/ HBO/ WO (N=59)	39	10	58
Woonplaats			
Den Haag (N=124)	26	10	72
Haaglanden (N=119)	32	13	63
Buiten Haaglanden (N=22)	41	5	59

Tabel B2.10 Hoe wil je de informatie ontvangen¹ naar schooltype (in procenten)

Schooltype	LOOT	Andere middelbare school	MBO/ HBO/ WO
	N=95	N=53	N=50
Mondeling tijdens gesprek	24	23	40
Mondeling tijdens workshop	3	12	6
Per Brief	26	28	42
Per sms	3	2	4
Per email	48	62	54
Per folder/tijdschrift	12	26	20
Via een website	13	21	14
Anders	3	6	0

¹ Meer antwoorden mogelijk

Tabel B2.11 Hoe wil je de informatie ontvangen¹ naar woonplaats (in procenten)

	Den Haag	Haaglanden	Buiten Haaglanden
	N=105	N=96	N=17
Mondeling tijdens gesprek	22	37	12
Mondeling tijdens workshop	3	8	6
Per Brief	31	29	48
Per sms	4	3	0
Per email	50	53	65
Per folder/tijdschrift	18	18	24
Via een website	13	19	18
Anders	4	2	6

¹ Meer antwoorden mogelijk

Tabel B2.12 Van wie wil je de informatie ontvangen naar schooltype (in procenten)

Schooltype	LOOT	Andere middelbare school	MBO/ HBO/ WO
	N=101	N=50	N=47
Het regiosteunpunt	24	40	49
School/studie	13	2	6
De vereniging	1	4	0
Mijn trainer	12	8	2
Maakt niet uit	49	42	43
Anders	1	4	0

Tabel B2.13 Van wie wil je de informatie ontvangen naar woonplaats (in procenten)

Woonplaats	Den Haag N=105	Haaglanden N=96	Buiten Haaglanden N=17
Het regiosteunpunt	36	35	35
School/studie	10	5	6
De vereniging	2	1	0
Mijn trainer	7	11	6
Maakt niet uit	43	46	47
Anders	2	2	6